ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobkyně: **M. M.,** zastoupená Mgr. Pavlínou Zámečníkovou, advokátkou se sídlem Příkop 8, Brno, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie,** se sídlem Olšanská 2, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 24. 2. 2015, č. j. 32 A 67/2013 – 39,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 24. 2. 2015, č. j. 32 A 67/2013 – 39, zamítl žalobu podanou žalobkyní (dále jen „stěžovatelka“) proti rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie (dále jen „ředitelství služby cizinecké policie“) ze dne 30. 10. 2013, č. j. CPR-8737-2/ČJ-2013-930310-V234, jímž bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje, odboru cizinecké policie (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 27. 5. 2013, č. j. KRPB-42449/ČJ-2013-060022-SV, kterým bylo stěžovatelce podle ust. § 119 odst. 1 písm. b) bod 9 a § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) uloženo správní vyhoštění a doba, po kterou nelze cizince umožnit vstup na území členských států Evropské unie, byla stanovena v délce 2 let.

Krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku zrekapituloval, že správní orgán I. stupně dne 20. 2. 2013 oznámil stěžovatelce, která se uvedeného dne dostavila na Policii České republiky, odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort Brno, za účelem vydání výjezdního příkazu, zahájení správního řízení ve věci správního vyhoštění. Lustrací její osoby bylo totiž zjištěno, že je vedena v evidenci nežádoucích osob s platností od 23. 11. 2012 do 24. 6. 2013, když poslední vízum opravňující ji k pobytu

skončilo dne 23. 11. 2012. Stěžovatelka tak pobývala na území České republiky bez víza a bez platného oprávnění k pobytu a mařila výkon rozhodnutí o správním vyhoštění ze dne 2. 7. 2012, č. j. KRPB-72047/ČJ-2011-060022-SV, které nabylo právní moci dne 23. 11. 2012. Do protokolu stěžovatelka uvedla, že se na Policii České republiky dostavila se žádostí o vízum za účelem strpění z důvodu operace srdce, a to s vědomím, že dosud nebylo rozhodnuto o kasační stížnosti, kterou podala proti zamítavému rozsudku o žalobě podané proti rozhodnutí o správním vyhoštění. V návratu na Ukrajinu jí nyní podle jejího tvrzení brání zdravotní problémy. Vzhledem k poskytované zdravotní péči v České republice je pro ni bezpečnější zůstat zde a podstoupit operaci, která musí být provedena. Krajský soud poukázal na konkrétní lékařské zprávy o stěžovatelčině zdravotním stavu, které měly správní orgány k dispozici. Podle těchto zpráv byl jedinou terapeutickou možností léčení zákrok, který zdravotní pojišťovna odmítla proplatit, tudíž stěžovatelce v České republice z léčebného hlediska není dále co nabídnout. Jedná se u ní o chronickou povahu onemocnění bez ztrát vědomí. Radiofrekvenční ablace jako jediný kurativní zákrok je proveditelný i na Ukrajině (minimálně v hlavním městě). Z kardiologického hlediska je stěžovatelka schopna transportu na Ukrajinu s minimálním rizikem postižení zdraví či rizikem smrti. Zástupce stěžovatelky nevyužil možnost seznámit se s podklady a vyjádřit se k nim před vydáním rozhodnutí správním orgánem I. stupně. Poté podal proti rozhodnutí o vyhoštění odvolání a současně požádal o umožnění nahlédnout do správního spisu s tím, že poté odvolání zdůvodní. I když bylo jeho žádosti vyhověno, ani na výzvu správního orgánu odvolání nedoplnil. Stěžovatelka při jednání u krajského soudu uvedla, že se dne 6. 6. 2013 podrobila operaci a předložila jednak zprávu o ambulantním vyšetření ze dne 7. 10. 2013, podle níž byla hospitalizovaná v červnu 2013, kdy byla provedena katetrová ablace komorové extrasystolie ZRVOT, a jednak lékařské nálezy z období od 3. 9. 2013 do 19. 10. 2013 o následné péči z doby po vydání napadeného správního rozhodnutí. Krajský soud tedy konstatoval, správní orgán I. stupně průběžně doplňoval skutkový stav o zdravotním stavu stěžovatelky bez jakékoliv její součinnosti a při rozhodování vycházel z lékařských zpráv, že stěžovatelka je schopna transportu na Ukrajinu. Jak krajský soud zjistil ze správního spisu, což stěžovatelka potvrdila, svůj zdravotní stav v odvolacím řízení žádným způsobem nedoložila. To učinila až v řízení o žalobě. Proto nelze přičíst k tíži ředitelství služby cizinecké policie, že rozhodlo o odvolání na základě podkladů, které mělo k dispozici. Pokud se stěžovatelka domnívala, že v jejím případě bylo nutné aplikovat ust. § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, pro použití tohoto ustanovení neposkytla žádnou součinnost, i přesto, že léčba jejího zdravotního stavu probíhala prakticky až do současné doby. Na základě shora uvedeného hodnocení tak krajský soud dospěl k závěru, že to byla stěžovatelka, kdo nevyužil svých práv v odvolacím správním řízení.

Proti tomuto rozsudku podala stěžovatelka v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. V kasační stížnosti předně uvedla, že ředitelství služby cizinecké policie postupovalo v rozporu s ust. § 2 odst. 1 a 4 zákona č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), podle kterého jsou správní orgány povinny postupovat v souladu s právním řádem České republiky a jsou povinny dbát na to, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem případu. Stěžovatelka zastává názor, že v případě nebezpečí zásahu do práva na ochranu života a zdraví je nutné použít ust. § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, když by v případě udělení správního vyhoštění došlo k zásahu do

soukromého života tím, že by bylo ohroženo stěžovatelčino zdraví. Stěžovatelka k tomu zdůraznila, že ani po podání odvolání a rozhodnutí o něm se její zdravotní stav nezlepšil, byla opakovaně hospitalizována a byly také predikovány další potřebné chirurgické zákroky. V případě, že by rozhodnutí o vyhoštění bylo vykonatelné, musela by přerušit léčbu, na které závisí její život. Ve vztahu k ní není možné aplikovat ust. § 119 odst. 1 písm. b) bod 9 zákona o pobytu cizinců, neboť cizinec nemůže mařit výkon správního rozhodnutí v situaci, kdy je ohrožen jeho život, resp. zdraví. Není tak možné uložit správního vyhoštění za jednání, které lze považovat za krajní nouzi. Podle názoru stěžovatelky krajský soud danou věc nesprávně právně posoudil. Při vydání napadeného rozsudku nevycházel ze spisového materiálu. Dále je napadený rozsudek nepřezkoumatelný z důvodu nereagování na žalobní námitky ve vztahu k doloženým zdravotním zprávám. K tomu stěžovatelka poukázala na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2008, č. j. 7 Afs 54/2007 - 62. Krajský soud měl povinnost přihlédnout při posouzení zákonnosti napadeného správního rozhodnutí i k novým skutečnostem neuplatněným v odvolacím řízení, které odůvodňují aplikaci ust. § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Krajský soud také nepostupoval při vydávání napadeného rozsudku v souladu s ust. § 54 odst. 2 s. ř. s., když jeho odůvodnění prokazatelně nevyhovuje zákonným požadavkům. Krajský soud neuvedl v odůvodnění zejména to, o jaké důkazy opřel svá skutková zjištění a jakými úvahami se při hodnocení důkazů řídil, a to včetně uvedení významu jednotlivých podkladů, včetně zdůvodnění přiřazení konkrétní váhy jednotlivým podkladům. Ze všech výše uvedených důvodů proto stěžovatelka navrhla, aby byl rozsudek krajského soudu, jakož i napadené správní rozhodnutí, zrušen a věc vrácena ředitelství služby cizinecké policie k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnila stěžovatelka v podané kasační stížnosti, a přitom neshledal vady uvedené v odstavci 4, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Podle ust. § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 nelze vydat, jestliže jeho důsledkem by byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval tvrzením stěžovatelky, že v případě nebezpečí zásahu do práva na ochranu života a zdraví je nutné použít ust. § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, přičemž realizací uděleného správního vyhoštění by v daném případě došlo k přerušení léčby, na které je závislý její život. Jak již dříve Nejvyšší správní soud k rozsudku ze dne 4. 4. 2013, č. j. 3 As 46/2012 – 22, formuloval právní větu, publikovanou ve Sb.NSS pod č. 2868/2013 : *„Při posuzování, zda rozhodnutí o správním vyhoštění nezpůsobuje nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince ve smyslu § 119a odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, se podpůrně použijí kritéria pro posouzení zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince podle čl. 12 odst. 3 směrnice Rady 2003/109/ES o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty, tzn. délka pobytu, věk, zdravotní stav, rodinná a hospodářská situace, sociální a kulturní integrace v zemi pobytu a vazba na zemi pobytu. To přiměřeně platí i v případě, že cizinec nemá podle této směrnice postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta.* Vzhledem k tomu, že stěžovatelka po celou dobu

správního řízení uváděla jako důvod znemožňující uložit jí správní vyhoštění její špatný zdravotní stav, bylo nutné se tímto kritériem zabývat.

V daném kontextu je třeba poukázat na obsah správního spisu, z něhož vyplývá že stěžovatelka odmítla dne 30. 10. 2012 hospitalizaci ve Fakultní nemocnicí Brno, Interní kardiologické klinice, kde se měla podrobit vyšetření srdce. Ve zprávě o ambulantním vyšetření ve Fakultní nemocnici Brno ze dne 12. 2. 2013 MUDr. P. L., Ph.D. uvedl, že byla přijata pro opakované pálivé bolesti na levé straně hrudníku. Jediným a definitivním řešením je elektrofyziologické vyšetření s radiofrekvenční ablací. Je proto třeba znát stanovisko pojišťovny, zda tento výkon proplatí. Podle zprávy téhož lékaře ze dne 22. 3. 2013, zaslané správnímu orgánu I. stupně k jeho žádosti, je zdravotní stav stěžovatelky hodnocen na základě jedné ambulantní kontroly na příjmové ambulanci kliniky s tím, že jedinou terapeutickou možností byla zvolena radiofrekvenční ablace v lokální anestezii, kterou zdravotní pojišťovna odmítla proplatit. Pacientce tudíž z léčebného hlediska není v České republice dále co nabídnout. U stěžovatelky se jedná o chronickou povahu onemocnění bez ztrát vědomí. Pokud by šlo o akutní stav, musel by být zákrok i přes odmítavé stanovisko pojišťovny proveden. Ošetřující lékař dále konstatoval, že radiofrekvenční ablace, jako jediný kurativní zákrok, je proveditelný i na Ukrajině. Z kardiologického hlediska je stěžovatelka jednoznačně schopna transportu na Ukrajinu s minimálním rizikem postižení zdraví nebo rizikem smrti. Podle sdělení pojišťovny Maxima, a. s. byla stěžovatelka dvakrát hospitalizována ve Fakultní nemocnici Brno, a to ve dnech 10. 1. 2013 až 14. 1. 2013 a 23. 1. 2013 až 25. 1. 2013. K další žádosti správního orgánu I. stupně zaslala Fakultní nemocnice Brno závěrečnou zprávu o hospitalizace stěžovatelky ve dnech 25. 3. 2013 až 5. 4. 2013, podle které byla hospitalizovaná pro bolesti hlavy, levého ramene a ruky, pálení nardech mezi lopatkami a tlaků ve spáncích. Závěrem lékařské zprávy je uvedeno, že stěžovatelka byla propuštěna do domácího ošetřování s kontrolou v odborných ambulancích. Správní orgán I. stupně dne 29. 4. 2013 vyzval zástupce stěžovatelky k seznámení se s podklady před rozhodnutím ve věci. Tohoto práva zástupce stěžovatelky nevyužil. Správní orgán I. stupně pak dne 27. 5. 2013 rozhodl o správním vyhoštění. Proti tomuto rozhodnutí podal zástupce stěžovatelky odvolání současně se žádostí o umožnění nahlédnout do spisového materiálu s tím, že odvolání poté bude zdůvodněno. Dne 31. 5. 2013 správní orgán I. stupně vyzval zástupce stěžovatelky k odstranění vad odvolání do 15-ti dnů ode dne doručení výzvy. Zástupce stěžovatelky se dne 6. 6. 2013 seznámil s obsahem správního spisu, ale odvolání ve stanovené lhůtě neodůvodnil.

Z obsahu správního spisu je tedy zřejmé, že správní orgán I. stupně před vydáním svého rozhodnutí zjišťoval zdravotní stav stěžovatelky. Při svém rozhodování vycházel ze zpráv ošetřujících lékařů Fakultní nemocnice Brno. Ve vztahu k aplikaci ust. § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců je v dané věci podstatné sdělení MUDr. P. L., Ph.D. v lékařské zprávě ze dne 22. 3. 2013, kde zcela jasně a srozumitelně připustil možnost stěžovatelčina vycestování na Ukrajinu s minimálním rizikem poškození zdraví či smrti. Na tomto závěru nic nezměnila ani závěrečná zpráva z hospitalizace ze dne 5. 4. 2013. V této souvislosti je nutno poukázat na závazné stanovisko ministerstva vnitra k možnosti vycestování stěžovatelky ze dne 12. 4. 2013 podle něhož je vycestování stěžovatelky možné. V tomto stanovisku je uvedeno, že z informací ministerstva zahraničí (ze dne 23. 7. 2009, č. j. 113176/209-LPTP) a organizace International SOS (ze dne 29. 11. 2011, BMA-

3717 Eur a 5. 4. 2013, BMA-4689 clafir) vyplývá, že lékařská péče kardiologem, kardiochirurgem či neurologem je na Ukrajině dostupná ve veřejných i soukromých zdravotnických zařízeních. Kromě hlavního města je to např. kardiochirurgické zařízení Volyňské oblastní nemocnice, Ústřední klinika nemocnice Užhorod, Vojenská nemocnice Mukačevo, Krajské klinické středisko neurochirurgie a neurologie Užhorod, Ústřední klinická nemocnice Užhorod, Lvovské kardiochirurgické centrum Lvov a Diagnostické centrum Lutsk. Na Ukrajině neexistuje zdravotní pojištění obdobné systému v České republice a zdravotní péče je tudíž dostupná zdarma všem občanům. V odvolacím řízení stěžovatelka nic nového ke svému zdravotnímu stavu neuvedla ani nedoložila. Nejvyšší správní soud proto považuje za správné hodnocení krajského soudu, že nelze přičíst k tíži ředitelství služby cizinecké policie skutečnost, že o odvolání rozhodlo na základě podkladů, které mělo k dispozici. Nejvyšší správní soud tak na základě shora uvedených skutečností neshledal námitku stěžovatelky týkající se nesprávného právního posouzení věci za důvodnou, neboť v daném případě nebezpečí zásahu do práva na ochranu života a zdraví stěžovatelky reálně neexistovalo. Stejně tak není opodstatněné ani tvrzení stěžovatelky, že krajský soud nevycházel z obsahu správního spisu, když jiné podklady neměl k dispozici.

Stěžovatelka dále namítala, že napadený rozsudek je nepřezkoumatelný, protože krajský soud nereagoval na jí předložené lékařské zprávy (o operaci dne 6. 6. 2013, o ambulantním vyšetření ze dne 7. 10. 2013 dokládající provedení katetrové ablace komorové extrasystolie ZRVOT), lékařské nálezy (z doby od 3. 9. 2013 do 19. 10. 2013) a nálezy o následné péči vydané rozhodnutí ředitelství služby cizinecké policie. K tomu stěžovatelka odkázala na usnesení ze dne 26. 8. 2008, č. j. 7 Afs 54/2007 – 62, v němž rozšířený senát Nejvyššího správního soudu vyslovil, že „*žalobce je oprávněn uplatnit v žalobě všechny důvody, pro které považuje napadené správní rozhodnutí za nezákonné, bez ohledu na skutečnost, že některé z nich neuplatnil v odvolacím řízení, ač tak učinit mohl.*“ Tento vyslovený názor však nelze vytrhovat z kontextu, jak to činí stěžovatelka, ale v kontextu celého citovaného usnesení. Rozšířený senát totiž dále uvedl, že žalobní námitky procesní povahy, jejichž uplatnění je limitováno ustanoveními o koncentraci správního řízení, je třeba dostatečně rozlišit od námitek hmotně právních, které nijak omezovat nelze. „*Stěžovatel tak zajisté nemůže účinně zpochybňovat zákonnost postupu žalovaného správního orgánu a vytýkat mu jako procesní vadu, že se nevypořádal se skutečnostmi či právními námitkami, které ve správním řízení neuvedl nebo které uplatnil opožděně, může však bez omezení namítat nesprávné právní posouzení věci, k němuž žalovaný svým postupem dospěl.*“ V této souvislosti je nezbytné také odkázat na rozsudek ze dne 18. 6. 2015, č. j. 7 As 93/2015 – 36, v němž Nejvyšší správní soud uvedl, že „*[j]akkoliv ve správním soudnictví platí princip plné jurisdikce, není jeho cílem nahrazovat řízení před správním orgánem, neboť soudní přezkum správních rozhodnutí nelze vnímat jako odvolací řízení v plné apelaci. V takovém případě by byla totiž popřena koncepce správního soudnictví založená na přezkumu zákonnosti pravomocných správních rozhodnutí. Základním smyslem a účelem soudního přezkumu správních rozhodnutí je poskytnutí ochrany v případech, kdy osoby, jež tvrdí, že byly na svých právech dotčeny, se svých práv nedomohly před správním orgánem, ač se o to aktivně pokusily. K tomu srv. konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. rozsudky ze dne 28. 5. 2015, č. j. 9 As 291/2014 - 39, či ze dne 23. 4. 2015, č. j. 2 As 215/2014 - 43.*“ Vzhledem k tomu, že stěžovatelka neposkytla ředitelství služby cizinecké policie informace a aktuální podklady o svém zdravotním stavu, které nastaly před vydáním napadeného správního

rozhodnutí, ačkoliv jí v tom nic nebránilo, a učinila tak až u ústního jednání v řízení o žalobě, neměl důvod se jimi krajský soud zabývat, protože v rámci soudního přezkumu může být přezkoumána jen zákonnost napadeného správního rozhodnutí, ale nemůže být nahrazováno správní řízení. Nejvyšší správní soud proto stížní námitku týkající se nepřezkoumatelnosti vyhodnotil jako nedůvodnou.

Namítala-li stěžovatelka v závěru kasační stížnosti, že krajský soud nepostupoval při vydávání napadeného rozsudku v souladu s ust. § 54 odst. 2 s. ř. s., přičemž zcela obecně konstatovala, že krajský soud neuvedl v odůvodnění to, o jaké důkazy opřel svá skutková zjištění a jakými úvahami se při hodnocení důkazů řídil, a to včetně uvedení významu jednotlivých podkladů a zdůvodnění přiřazení konkrétní váhy jednotlivým podkladům, pak ani tuto stížní námitku Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou. Z odůvodnění napadeného rozsudku, byť vcelku stručného, je podle Nejvyššího správního soudu naprosto zřejmé, z jakých podkladů krajský soud vycházel a jaký měly pro posouzení věci význam.

S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je nedůvodná, a proto ji podle ust. § 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s. zamítl. Ve věci rozhodl v souladu s ust. § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatelka v řízení úspěch neměla a ředitelství služby cizinecké policie žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. července 2015

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu